ΑΣΦΑΛΙΣΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΤΙ ΕΚΑΝΕ ΤΟ ΠΑΣΟΚ
για την
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

την περίθαλψη
τις συντάξεις
την προστασία
των πολιτών

για μια κοινωνία με ανθρώπινο προσώπο

Αυτή είναι η αλήθεια μας
Αυτή είναι η πραγματικότητα
Αυτή είναι η προοπτική

ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ

σιγουριά για το παρόν – ελπίδα για το μέλλον

ΝΑ ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

Οι αρχές μας για μια κοινωνία αλληλεγγύης και δικαιοσύνης.

Το όραμά μας για μια κοινωνία με ανθρώπινο πρόσωπο.

Οι σύγχρονες κοινωνίες έχουν εναποθέσει την προστασία των μελών τους από το βιοτικό φόβο, την κοινωνική και οικονομική αβεβαιότητα και την ανάγκη, στην Κοινωνική Ασφάλιση. Η αποστολή αυτή της Κοινωνικής Ασφάλισης είναι άμεσα συνδεδεμένη με το σεβασμό και την προστασία της αξίας του ανθρώπου, που κατά το Σύνταγμα της χώρας μας αποτελεί την πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας.

Γι' αυτό η δημιουργία ενός σύγχρονου Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, που να σέβεται την ατομική αξιοπρέπεια, να βασίζεται στη δικαιοσύνη και να εκφράζει την κοινωνική αλληλεγγύη στην πιο ουσιαστική της εκδήλωση, ήταν και είναι οραματισμός και στόχος του Κινήματος της Αλλαγής.

ΣΥΝΕΠΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΞΑΓΓΕΛΙΕΣ ΜΑΣ ΠΡΟΧΩΡΗΣΑΜΕ ΚΑΙ ΠΡΟΧΩΡΟΥΜΕ αταλάντευτα στην επίτευξη του στόχου μετάβασης από την Κοινωνική Ασφάλιση στην Κοινωνική Ασφάλεια.

Στο διάστημα της διακυβέρνησης ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΑΠΟ ΤΟ **ΠΑΣΟΚ**, παράλληλα με τα θεσμικά μέτρα που πάρθηκαν για τη σταθερή και προγραμματισμένη προσέγγιση αυτού του στόχου, **αυξήθηκαν σημαντικά οι συνολικές δαπάνες** Κοινωνικής Προστασίας του Ελληνικού Λαού. Δαπάνες για Ασφάλιση, Υγιεινή και Πρόνοια, που στο μεγαλύτερό τους ποσοστό διατέθηκαν για τη βελτίωση των παροχών στις ομάδες των εργαζομένων και συνταξιούχων που είχαν τη μεγαλύτερη ανάγκη για αύξηση της παρεχόμενης προστασίας.

Η εξέλιξη των δαπανών κοινωνικής προστασίας είναι θεαματική. Οι αριθμοί μιλούν μόνοι τους:

1981: 296.000.000 δρχ.
1988: 1.671.000.000 δρχ.
Αύξηση: 465%

Η συμμετοχή των παραπάνω δαπανών στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) χαρακτηρίζεται από πολύ έντονο δυναμισμό:

Από 12,9% το 1981 την αυξήσαμε σε 25,7% το 1988.

ΝΑ ΤΙ ΚΑΝΑΜΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

Οι δεσμεύσεις μας για τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις

Οκτώ χρόνια είναι αρκετά μεγάλο διάστημα για να φανεί το έργο της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ στο χώρο της Κοινωνικής Ασφάλισης.

Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ αμέσως μετά την ανάληψη της εξουσίας, πιστή στις υποχρεώσεις του κινήματος, **προχώρησε με ουσιαστικά άλματα** στις απαραίτητες αλλαγές:

- **ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΣΗ** των αδικιών και ανισοτήτων που μέχρι το 1981 είχε δημιουργήσει η διακυβέρνηση της χώρας από τη Δεξιά.
- **ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΡΟΠΗ** της αλλοπρόσαλλης Κοινωνικής Πολιτικής που ασκήθηκε για δεκαετίες ολόκληρες από τη Δεξιά με την ανύπαρκτη Κοινωνική Πρόνοια. Την ελλειπέστατη προστασία Υγείας. Τις συντάξεις πείνας για τους Αγρότες, τους ασφαλισμένους του ΙΚΑ, τους Μισθωτούς, τους Εμπόρους, Βιοτέχνες, Επαγγελματίες, Κοινωνική Πολιτική που στέρησε το δικαίωμα για αξιοπρεπή διαβίωση και οδήγησε στο μαρασμό, την ανασφάλεια και αβεβαιότητα.
- **ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ** ηλικία με τις τεράστιες ανάγκες και τα προβλήματά της που ήταν εκτός Κρατικού ενδιαφέροντος.

Αυτούς τους πολίτες, τους απόμαχους της δουλειάς, που εργάστηκαν για την ανάπτυξη του τόπου, μέσα από αντίξοες συνθήκες, οι Κυβερνήσεις της Δεξιάς τους περιφρονούσαν κοινωνικά και τους εξαθλίωναν οικονομικά. Στηρίζοντας την αντίληψη του Ιδρυματισμού και της περιθωριοποίησης των ηλικιωμένων.

Με αυτό το όραμα προχωρήσαμε στις απαραίτητες ρυθμίσεις και δώσαμε προτεραιότητα:

- **Στην επίλυση** των οξυμένων προβλημάτων προστασίας των ασθενέστερων στρωμάτων,
- **Στην αναμόρφωση** του θεσμικού πλαισίου κοινωνικοασφαλιστικής προστασίας,
- **Στην ουσιαστική βελτίωση** των συντάξεων, κυρίως των χαμηλοσυνταξιούχων.

Η Κυβέρνηση της Αλλαγής μέσα από σκληρό αγώνα ενάντια στις δυνάμεις της συντήρησης και της αντίδρασης και παρά τις αντιξοότητες που συνάντησε, επέβαλε την πολιτική που οδηγεί σταθερά στην ολοκλήρωση του στόχου για ένα σύγχρονο σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας.

Ποιό ήταν το αποτέλεσμα αυτών των επιλογών μας:

- **ΝΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΗΣΟΥΜΕ** την κοινωνική δικαιοσύνη του συνόλου των χαμηλοσυνταξιούχων, που αποτελούν το 70% περίπου των συνταξιούχων.
- **ΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΟΥΜΕ** όλους σχεδόν τους Έλληνες, χωρίς να δημιουργήσουμε κλυδωνισμούς στο σύστημα και χωρίς να περιορίσουμε τις παρεχόμενες υπηρεσίες στους άλλους ασφαλισμένους.
- **ΝΑ ΠΡΟΩΘΗΣΟΥΜΕ** την εκδημοκρατικοποίηση και εξυγίανση του ασφαλιστικού συστήματος, δίνοντας στους ασφαλισμένους και συνταξιούχους την πλειοψηφία στα Διοικητικά Συμβούλια των ταμείων. Ενώ παράλληλα, ενθαρρύναμε τη στενή συνεργασία και το διάλογο με τους ενδιαφερόμενους.

ΝΑ Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Ρυθμίσεις για τους ασ

Το ΙΚΑ καλύπτει 1.725.000 άμεσα ασφαλισμένους, 2.334.000

ΚΑΤΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ

Αυξήσαμε τα κατώτατα όρια σύνταξης:

Η μικρότερη σύνταξη (κύρια 47.320, Επικουρική 11.830) που παίρνει ο συνταξιούχος χωρίς σύζυγο και παιδιά, είναι σχεδόν 60.000 δρχ.

Κατώτατα όρια:

- **ΚΑΘΙΕΡΩΣΑΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής** για την αύξηση των συντάξεων.
- **ΔΩΣΑΜΕ προσαύξηση 25%** στη σύνταξη των διπλοσυνταξιούχων όταν το ποσό που δικαιούνται και από τις δύο συντάξεις είναι ίσο ή μικρότερο από τα κατώτατα όρια. Η σύνταξη που παίρνουν είναι ίση με τα κατώτατα όρια του ΙΚΑ προσαυξημένα κατά 25% και ανέρχεται σε 58.750 δρχ.

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΜΑΣ

ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

- **ΔΩΣΑΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ** στις μητέρες ν' ασφαλιστούν κατά τη διάρκεια της κυοφορίας και λοχείας.
- **ΑΥΞΗΣΑΜΕ ΤΟ ΧΡΟΝΟ** καταβολής του επιδόματος μητρότητας **από 12 σε 14 εβδομάδες** και **αυξήσαμε το επίδομα τοκετού στις** 70.980 δρχ. το 1989 από 16.950 το 1981: **αύξηση 319%**.
- **ΕΠΕΚΤΕΙΝΑΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ** συνταξιοδότησης στα 50 (μειωμένη) ή στα 55 (πλήρης) μητέρων με ανήλικα παιδιά και στις ανύπαντρες ή διαζευγμένες μητέρες. Καθώς και στις ασφαλισμένες μητέρες με ανίκανα για κάθε εργασία παιδιά, ανεξάρτητα από την ηλικία τους.

ΒΑΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

- **Συμπεριλάβαμε** στα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα και **άλλους κλάδους** και κατηγορίες εργαζομένων (περίπου 100.000 άτομα).
- Δώσαμε το δικαίωμα αναγνώρισης της **κανονικής άδειας** και **ασθένειας** απασχολουμένων στα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα, ως χρόνου που καλύπτεται από τον κανονισμό βαριών επαγγελμάτων.
- Δώσαμε το δικαίωμα στους εκτοπισθέντες και φυλακισθέντες κατά τη δικτατορία να αναγνωριστεί ο χρόνος αυτός ως συντάξιμος στα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Εφ' όσον απασχολήθηκαν πριν από την εκτόπιση ή φυλάκιση σε εργασίες που μεταγενέστερα μπήκαν στον κανονισμό βαριών και ανθυγιεινών επαγγελμάτων.

ΑΝΑΠΗΡΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

- ΜΕΙΩΣΑΜΕ τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας των ασφαλισμένων ηλικίας κάτω των 33 ετών.
- **ΚΑΘΙΕΡΩΣΑΜΕ σύνταξη μερικής αναπηρίας** ίση με το 50% της πλήρους σύνταξης, ειδικά για άτομα άνω των 55 ετών που έχουν ποσοστό αναπηρίας 33,3%.
- **ΙΔΡΥΣΑΜΕ** ειδικό **Διαγνωστικό Κέντρο** για τα περιστατικά που κρίνονται για σύνταξη αναπηρίας.
- **ΔΩΣΑΜΕ** το δικαίωμα μεταβίβασης του βοηθήματος (τύπου σύνταξης) των φυματικών, στα μέλη της οικογενείας τους.
- **ΚΑΛΥΨΑΜΕ** το **100% της δαπάνης νοσηλείας** των ασφαλισμένων **εξωτερικό**. Προηγούμενα η κάλυψη έφθανε το πολύ το 50%.
- **ΑΥΞΗΣΑΜΕ** το χρόνο **επιδότησης ασθένειας** από 180 σε 720 ημέρες

Το 1989 η Κρατική επιχορή που αποτελεί το 30% του του ιδρύματος. Αυτό περίπου των εσό Προϋπολογισμού

ΑΥΞΗΣΑΜΕ ΤΑ ΚΑΤΩ

Κατώτατη σύνταξη	1981
Γήρατος - Αναπηρίας	9.000
Θανάτου	8.100

Η ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗ
από 6.678 δρχ. το 1981 έφθα

ΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Σ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΙΚΑ

φαλισμένους του ΙΚΑ

έμμεσα ασφαλισμένους και 570.000 συνταξιούχους.

γηση ανέρχεται σε 170 δισ. δρχ. συνολικού προϋπολογισμού αντιπροσωπεύει το 5% δων του Κρατικού του Κράτους.

ΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

	1989	αύξηση
	47.320	426%
	42.590	426%

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΙΚΑ

- Μειώσαμε τα όρια ηλικίας
  - των μεταλλορύχων των υπόγειων στοών (από 55 στα 50)
  - των απασχολουμένων στους ΟΤΑ με τον καθαρισμό των οδών και αποκομιδή απορριμμάτων (από 60 στα 58)
  - των οικοδόμων (από τα 60 στα 58).
- Μειώσαμε σε 500 τα απαιτούμενα στην τελευταία 10ετία 1000 ημερομίσθια για να πάρουν σύνταξη οι οικοδόμοι που έχουν 4050 ημερομίσθια (πραγματικά και πλασματικά).
- Μειώσαμε στα 80 τα ημερομίσθια ασφάλισης των οικοδόμων, με την προϋπόθεση ότι τα 2 προηγούμενα χρόνια έχουν συμπληρώσει αθροιστικά 200 ημερομίσθια για το επίδομα ασθένειας.
- Δώσαμε το δικαίωμα **να εισπράττουν οι οικοδόμοι το δωρόσημο** που έχει βεβαιωθεί αλλά δεν έχει πληρωθεί το ΙΚΑ.
- Αυξήσαμε **από 4% σε 12% την εισφορά του εργοδότη** που αφορά την χορήγηση αποδοχών αδείας και επιδόματος αδείας στους οικοδόμους.
- Ρυθμίσαμε την ασφάλιση των απασχολουμένων στην **Ολυμπιακή Αεροπορία** και εντάξαμε σε ευνοϊκό καθεστώς συνταξιοδότησης τους χειριστές αεροσκαφών, ψεκασμού, αερολίπανσης κ.α.
- Συγχωνεύσαμε στο ΙΚΑ τον Κλάδο Σύνταξης του Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού Εταιρίας Διαχειρίσεως Ειδών Μονοπωλίου του Ελληνικού Δημοσίου. Δώσαμε, ταυτόχρονα, το δικαίωμα στους ασφαλισμένους του που είχαν πάνω από 20 χρόνια ασφάλισης και ηλικία 55 χρόνων και πάνω, να συνταξιοδοτηθούν από το ΙΚΑ.

Δώσαμε επίδομα ασθένειας για το 1987 με μειωμένες προϋποθέσεις **στους σεισμόπληκτους** της περιοχής **Καλαμάτας.**

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

- Αποκεντρώσαμε τη χορήγηση συντάξεων από τα Περιφερειακά και σε Τοπικά Υποκ/τα.
- Επεκτείναμε το **Μηχανογραφικό σύστημα** του ΙΚΑ και σε περιοχές εκτός Αθηνών.

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΙΚΑ

- **ΥΛΟΠΟΙΗΣΑΜΕ** **την τριμερή χρηματοδότηση του ΙΚΑ.** Η Κρατική συμμετοχή που προβλεπόταν από τον Ιδρυτικό νόμο του 1937 και που νομοθετήθηκε και πάλι το 1970 συνέχιζε να παραμένει κενό γράμμα του νόμου για ολόκληρες δεκαετίες. Η τρίτη πηγή χρηματοδότησης είχε ξεχαστεί μέχρι των ημερών του ΠΑΣΟΚ.
- **ΙΔΡΥΣΑΜΕ** την ειδική **Υπηρεσία Ελέγχου Εσόδων** του ΙΚΑ (μόνο σε ένα χρόνο διαπιστώσε την απασχόληση 19.000 ανασφαλίστων μισθωτών).
- **ΚΑΤΑΡΓΗΣΑΜΕ** την καταβολή μειωμένης εργοδοτικής εισφοράς υπέρ ΙΚΑ των επιχειρήσεων γούνας και θεσπίσαμε νέες κυρώσεις σε βάρος των εργοδοτών που δεν τηρούν τις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΜΑΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

- **ΑΥΞΗΣΑΜΕ** **από 4% σε 12%** την εισφορά του εργοδότη που αφορά τη χορήγηση αποδοχών άδειας και επιδόματος άδειας στους οικοδόμους.

ΣΗ ΑΝΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟ σε 280.070 δρχ. το 1989

υριά για το παρόν – ελπίδα για το μέλλον

ΝΑ Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Ρυθμίσεις για

Ο ΟΓΑ καλύπτει σήμερα 2.394.000 ασφα

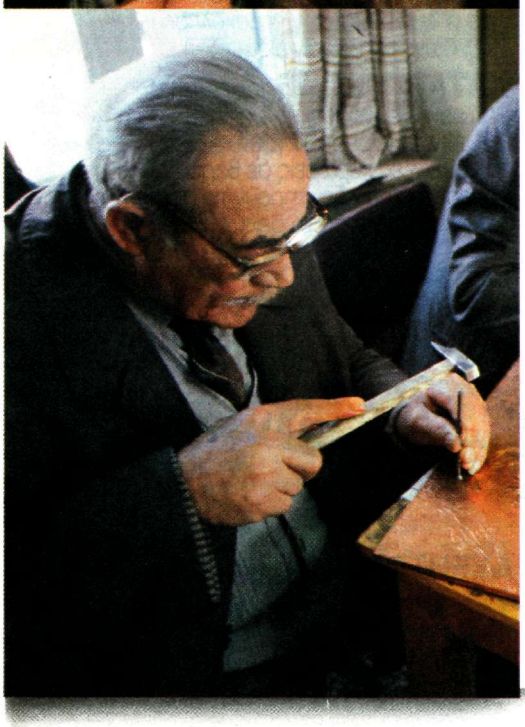

- **ΑΥΞΗΣΑΜΕ ΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ** για αγρότη χωρίς οικογένεια, **από 3.000 δρχ.** το 1981 **σε 10.000 δρχ.** το 1989. Για το αγροτικό ζευγάρι **από 4.500 δρχ.** το 1981 **σε 20.000 δρχ.** Το 1989 τετραπλασιάσαμε περίπου την ετήσια δαπάνη για τις συντάξεις των αγροτών.
από 23,1 δις δρχ. το 1981 σε 107 δις δρχ. το 1989.

- **ΧΟΡΗΓΗΣΑΜΕ ΠΛΗΡΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ** από 1-7-83. Πρίν το 1983 οι αγρότες έπαιρναν δωρεάν φάρμακα μόνο για ελάχιστες ομάδες παθήσεων. Η δαπάνη για φαρμακευτική περίθαλψη το 1981 ήταν 650 εκατ. δρχ.
Το 1988 έφθασε τα 15.218.000.000 δρχ. Η αύξηση είναι θεαματική. Τα ποσά δεν επιδέχονται σύγκριση.

- **Δώσαμε αυτοτελή σύνταξη στην αγρότισσα** από 1-1-82.

- **ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΑΜΕ** τους Αγρότες Αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης.

- **ΕΞΟΜΟΙΩΣΑΜΕ** το ποσό της προσαύξησης της απολύτου αναπηρίας με του εξωιδρυματικού επιδόματος των τετραπληγικών και παραπληγικών.
1981: 3.000 δρχ. 1989: 42.588 δρχ.

- **ΧΟΡΗΓΗΣΑΜΕ ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΣΣΑ επίδομα κύησης και λοχείας** καθώς επίσης και βοήθημα τοκετού, τα οποία σήμερα ανέρχονται συνολικά σε **70.000 δρχ.**

- **ΔΩΣΑΜΕ ΣΥΝΤΑΞΗ** στη χήρα συνταξιούχου αγρότη που δεν είναι αγρότισσα.

- **ΔΩΣΑΜΕ ΑΥΞΗΜΕΝΟ ΠΟΣΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ** και στις γυναίκες που συνταξιοδοτούνται από τον ΟΓΑ λόγω αναπηρίας, όταν έχουν ανήλικο παιδί ή σύζυγο που δεν παίρνει σύνταξη από τον ΟΓΑ.

- **ΧΟΡΗΓΗΣΑΜΕ ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΠΟΛΥΤΟΥ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ** και στα ανάπηρα παιδιά των αγροτών.

- **ΚΑΤΑΡΓΗΣΑΜΕ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ** της 5ετούς ασφάλισης κατά την τελευταία δεκαετία πριν τη συνταξιοδότηση. Δηλαδή για τη συνταξιοδότηση απαιτείται τώρα μόνο 25ετής απασχόληση σε αγροτικές εργασίες.

- **ΠΡΟΧΩΡΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΡΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΑΓΡΟΤΩΝ** από το 1989 με ευνοϊκούς όρους που πετύχαμε μέσα στα πλαίσια της Ε.Ο.Κ. και με επιχορηγήσεις από κοινοτικούς πόρους. Η συνταξιοδότηση είναι προαιρετική, το ποσό της σύνταξης ανέρχεται σε 30.000 δρχ. και μπορούν να επωφεληθούν όλοι οι αγρότες ηλικίας από 55 μέχρι 65 χρονών.

- **ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΑΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΓΡΟΤΩΝ** που καλύπτει όλους τους αγρότες μας,

ΟΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΟΥ ΟΓΑ ΓΙΑ ΑΠΟ 5,2 ΔΙΣ δρχ. ΤΟ 1981

Ιδρύσαμε νέο Οργανισμό "Ελ
(ΕΛΓΑ), με σκοπό να καλύψου
όλους τους κινδύνους καθώς και

Σ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΓΑ

τους αγρότες

λισμένους και 800.000 συνταξιούχους.

ανεξαρτήτως ηλικίας και χορηγεί επικουρική σύνταξη από 1-1-1989. Όσοι θα συνταξιοδοτηθούν μέσα στο 1989 (5 χρόνια πραγματικά και αναγνωρισμένα) θα πάρουν 3.550 δρχ. το μήνα επί πλέον. Ενώ το ποσό της ετήσιας εισφοράς για το 1989 στην Α' Κλάση είναι μόνο 11.400 δρχ.

- **ΒΕΛΤΙΩΣΑΜΕ** σημαντικά τη **ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ** και τη νοσηλεία σε θεραπευτήρια του εξωτερικού, η οποία παρέχεται χωρίς καμμιά συμμετοχή του αγρότη, ανεξάρτητα από το ύψος της δαπάνης. Χορηγήσαμε (από το 1982) έξοδα μετακίνησης στους ασθενείς που πάσχουν από χρόνιες παθήσεις και στους νεφροπαθείς και **καλύψαμε τη δαπάνη** για εξωσωματική λιθοτριψία νεφρού.

ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ ΑΥΞΗΘΗΚΑΝ: ΣΕ 12,5 ΔΙΣ δρχ. ΤΟ 1988.

λληνικές Γεωργικές Ασφαλίσεις" με τη γεωργική παραγωγή από το ζωϊκό και φυτικό κεφάλαιο.

ΒΕΛΤΙΩΣΑΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ.

- Μειώσαμε τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης **από 1 χρόνο σε 3 μήνες** για τη συνταξιοδότηση λόγω ατυχήματος εκτός εργασίας και **από 3 μήνες σε μία μόνο ημέρα** για το εργατικό ατύχημα.
- Περιορίσαμε την προβλεπόμενη διάρκεια της αναπηρίας σε 3 χρόνια, αντί εφ' όρου ζωής που ήταν απαραίτητος όρος για τη θεμελίωση του δικαιώματος σύνταξης.

ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ

- Αυξήσαμε, από τα 14 στα 18 χρόνια, το όριο ηλικίας προστασίας των παιδιών των αγροτών, για προσαύξηση της σύνταξής τους.
- Βελτιώσαμε τη σύνταξη των ορφανών αγροτοπαίδων με τη χορήγηση μιας σύνταξης για κάθε παιδί. Σε περίπτωση θανάτου και των δύο γονιών, η σύνταξή τους προσαυξάνεται κατά 25%.
- Δώσαμε το δικαίωμα στους αγρότες που είναι συνταξιούχοι αλλοδαπού φορέα, να συνταξιοδοτηθούν και από τον ΟΓΑ εφόσον η σύνταξή τους από τον αλλοδαπό φορέα είναι ίση ή μικρότερη από τη σύνταξη του ΟΓΑ.
- Χορηγήσαμε επίδομα διακοπών στους συνταξιούχους του ΟΓΑ.
- Καθιερώσαμε την πληρωμή των συντάξεων κάθε μήνα αντί δίμηνου.
- Δώσαμε το δικαίωμα στους αγρότες συνταξιούχους ειρηνικής περιόδου να παίρνουν σύνταξη και από τον ΟΓΑ.
- Βελτιώσαμε την προστασία που παρείχε ο ΟΓΑ για τη γεωργική παραγωγή.

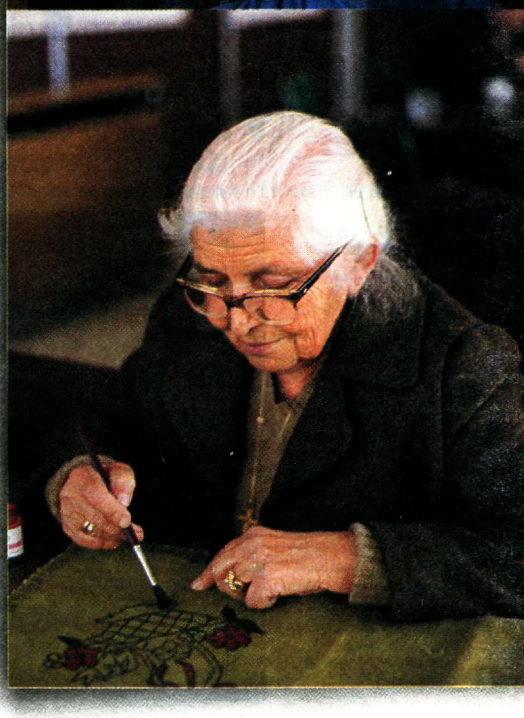

ΝΑ Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

- **Αυξήσαμε όλες τις συντάξεις**, και ειδικότερα τα κατώτατα όρια, **μέχρι και 426%** για την αποκατάσταση των χαμηλοσυνταξιούχων που αποτελούν το 70% περίπου των συνταξιούχων.
- Συνταξιοδοτήσαμε και καλύψαμε για ασθένεια όλους τους ανασφάλιστους υπερήλικες που έχουν συμπληρώσει το 68ο έτος της ηλικίας τους. Επωφελήθηκαν ήδη 35.000 περίπου. Με νέα ρύθμιση **το όριο ηλικίας μειώνεται στο 65ο έτος.**
- Αναγνωρίσαμε το χρόνο Εθνικής Αντίστασης για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος και για την προσαύξηση της σύνταξης, το κράτος ανέλαβε την πληρωμή των εισφορών στους ασφαλιστικούς φορείς και **κατέβαλε 223.129.000 δρχ.** για την κάλυψη 2288 ασφαλισμένων προς συνταξιοδότηση μέχρι 31-12-88.
- **Δώσαμε το δικαίωμα** για την αναγνώριση του χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας ως συντάξιμου.
- **Δώσαμε το δικαίωμα** στους ασφαλισμένους για την αναγνώριση του χρόνου δίωξης, φυλάκισης κ.λ.π. κατά τη διάρκεια της δικτατορίας και μάλιστα χωρίς εξαγορά.
- **Αναγνωρίσαμε το χρόνο ασφάλισης** από τον ιδιωτικό τομέα στο Δημόσιο και αντίστροφα. Επεκτείναμε και ολοκληρώσαμε τη διαδοχική ασφάλιση ώστε κανένα μεροκάματο να μην πηγαίνει χαμένο.
- **Δώσαμε το δικαίωμα** για την αναγνώριση υπολειπόμενου χρόνου στους ασφαλισμένους που είναι 65 ετών και έχουν μόνο 2.700 ημέρες εργασίας, έτσι ώστε να μπορέσουν να πάρουν σύνταξη.
- **Δώσαμε το δικαίωμα** στους Έλληνες υπηκόους και ομογενείς ν' αναγνωρισθεί ως συντάξιμος ο χρόνος απασχόλησής τους στο εξωτερικό.
- **Εντάξαμε** στους Ελληνικούς Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και συνταξιοδοτήσαμε τους **επαναπατριζόμενους Πολιτικούς Πρόσφυγες,** που ανέρχονται σε 60.000 περίπου.
- Καθιερώσαμε την **προαιρετική ασφάλιση** σε όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

ΝΑ Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ

Ρυθμίσεις για τους αυτοαπασχολούμενους

ΤΕΒΕ *Καλύπτει 400.340 άμεσα ασφαλισμένους 525.800 έμμεσα και 115.800 συνταξιούχους.*

- Αποδώσαμε **ολόκληρο το ποσό** του κοινωνικού πόρου και εξασφαλίσαμε την κάλυψη της απώλειας των εσόδων λόγω εφαρμογής του Φ.Π.Α. από Κρατική Επιχορήγηση.

  Το 1981: 4.750.000.000 δρχ. Το 1989: 23.175.000.000 δρχ. αύξηση 392,5%.

- Καταργήσαμε τον περιορισμό της υποχρεωτικής ασφάλισης πριν τη συνταξιοδότηση.
- Χορηγήσαμε επίδομα άδειας στους συνταξιούχους.
- Καθιερώσαμε τη συνταξιοδότηση από ατύχημα εκτός εργασίας.
- Χορηγήσαμε επίδομα ασθένειας στους ασφαλισμένους.

ΑΥΞΗΣΑΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΒΙΟΤΕΧΝΩΝ

Κατώτατη σύνταξη	1981	1989	αύξηση
Γήρατος - Αναπηρίας	6.000	30.000	400%
Θανάτου	5.300	25.000	372%

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΟΡΟΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΤΕΒΕ

- Καθορίσαμε το εξωιδρυματικό επίδομα ίσο με το 20/πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, από 1-1-89: **47.320 δρχ.** Για τους τετραπληγικούς και παραπληγικούς, χορηγήσαμε το επίδομα αυτό και κατά τη διάρκεια της νοσηλείας.
- Δώσαμε το δικαίωμα στους επαγγελματοβιοτέχνες ν' αναγνωρίσουν 2,5 χρόνια απασχόλησής τους ως συνταξίμα.
- Μειώσαμε το ποσοστό συμμετοχής, από 50% σε 30% των ασφαλισμένων στις δαπάνες παροχών ασθένειας.

ΤΑΕ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΜΠΟΡΩΝ)

Καλύπτει 146.000 άμεσα ασφαλισμένους 170.500 έμμεσα και 19.500 συνταξιούχους.

- Καταργήσαμε τον περιορισμό της υποχρεωτικής ασφάλισης πριν τη συνταξιοδότηση.
- Βελτιώσαμε τις προϋποθέσεις συνέχισης της προαιρετικής ασφάλισης.
- Δώσαμε το δικαίωμα στους εμπόρους ν' αναγνωρίσουν επιπλέον μία πενταετία στην ασφάλιση του Ταμείου τους.
- Αυξήσαμε την προσαύξηση της σύνταξης από 2,5% σε 5% για κάθε χρόνο πέρα της 35ετίας και για τους συνταξιούχους που είχαν συνταξιοδοτηθεί πριν το 1981.

ΑΥΞΗΣΑΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ

Κατώτατη σύνταξη	1981	1989	αύξηση
Γήρατος - Αναπηρίας	7.100	35.000	393 %
Θανάτου	6.500	31.600	386 %
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΟΡΟΣ	550.000.000	4.358.000.000	692,3%

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΟΡΟΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΑΕ

ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ

Με στόχο την ολοκλήρωση του προγράμματός μας, τη νέα τετραετία θα προχωρήσουμε:

- Στη συνέχιση της αύξησης των συντάξεων, που ν' ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις μιας ζωής με αξιοπρέπεια, υπερηφάνεια και αυτοδυναμία.
- Στην καθιέρωση της Εθνικής Σύνταξης για όλους τους Έλληνες με κοινές προϋποθέσεις που θα χρηματοδοτείται από Κρατικούς και Κοινωνικούς πόρους.
- Στην εφαρμογή της εργασιακής σύνταξης που θα καλύπτει όλους τους εργαζόμενους, μισθωτούς, επαγγελματίες και αυτοα-

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΜΑΣ
ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΣΤΟΧΟΣ ΜΑΣ ΓΙΑ

ΚΑΝΕΝΑΣ ΕΛΛΗΝΑ
ΚΑΝΕΝΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝ
Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΝΑ ΓΙΝΕΙ

ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ | σιγουρ

ΡΑΜΜΑ ΜΑΣ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑ

πασχολούμενους. Με βασικές αρχές τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα, την ισότιμη μεταχείριση και την κοινωνική δικαιοσύνη.

- Την αλλαγή του σημερινού συστήματος με την εφαρμογή της ασφαλιστικής μονάδας και με κατοχύρωση των κεκτημένων των ασφαλισμένων.

- Την εξασφάλιση σε όλους ικανοποιητικής προστασίας, είτε αφορά τα γηρατειά, είτε αναπηρία, ασθένεια, μητρότητα, ανεργία, κ.λ.π., διευρυμένη με παροχές, ποιότητα ζωής.

ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ
σιγουριά για το παρόν
ελπίδα για το μέλλον

ΤΗ ΝΕΑ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑ:

Σ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΣ
ΟΣ ΑΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΟΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

ιά για το παρόν – ελπίδα για το μέλλον

ΝΑ Ο ΑΠΟΛΟ
ΓΙΑ ΑΛΛΕΣ ΚΟΙΝΩ

ΕΙΔΙΚΕΣ Ρ

- Δώσαμε τη δυνατότητα στους γονείς να επιλέγουν τον φορέα ασφάλισης για ασθένεια των παιδιών τους, και να ασφαλίζεται ο χρόνος γονικής άδειας για την ανατροφή των παιδιών.
- Δώσαμε τη δυνατότητα στους Έλληνες υπηκόους και ομογενείς που εργάζονται στο εξωτερικό ν' ασφαλιστούν στο ΙΚΑ και ασφαλίσαμε στον Κλάδο Ασθένειας του ΙΚΑ τους συνταξιούχους Έλληνες Αλλοδαπούς που μένουν στην Ελλάδα.
- Δώσαμε το δικαίωμα στους παραπληγικούς και τετραπληγικούς να πάρουν πλήρη σύνταξη 35ετίας, χωρίς όριο ηλικίας αν έχουν 20 χρόνια ασφάλιση.
- Δώσαμε δικαίωμα εργασίας στους τετραπληγικούς και παραπληγικούς χωρίς ν' αναστέλλεται η καταβολή του επιδόματος.
- Παρατείναμε το χρόνο ασφαλιστικής κάλυψης για περίθαλψη των παιδιών μέχρι το 24 έτος, εφόσον είναι άνεργα, και μέχρι το 26ο έτος εφόσον σπουδάζουν.
- Καλύψαμε με υγειονομική περίθαλψη τις διαζευγμένες ανασφάλιστες συζύγους στον ασφαλιστικό φορέα του άλλου συζύγου.
- Καθιερώσαμε τη χορήγηση προσωρινής σύνταξης όταν καθυστερεί για διάφορους λόγους η απόφαση της οριστικής σύνταξης.
- Συνάψαμε συμβάσεις για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες με τις χώρες: Αίγυπτο, Πολωνία, Σοβιετική Ένωση, Ουγγαρία, Τσεχοσλοβακία, Ανατ. Γερμανία. Και για ιατρική περίθαλψη και σύνταξη: Βραζιλία, Αργεντινή, Φινλανδία και το Κεμπέκ του Καναδά.

ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ | αιγου

ΓΙΣΜΟΣ ΜΑΣ
ΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

ΥΘΜΙΣΕΙΣ

Βελτιώσαμε τις Συμβάσεις με Σουηδία, Αυστρία, Λιβύη, Κύπρο.

- Δώσαμε το δικαίωμα στους ασφαλισμένους που είχαν αναλάβει τις εισφορές τους να τις επιστρέψουν, ώστε ο αντίστοιχος χρόνος να είναι χρόνος ασφάλισης.
- Ρυθμίσαμε σε δόσεις την εξόφληση οφειλών από καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές.
- Αυξήσαμε την απόδοση των διαθεσίμων των ασφαλιστικών Οργανισμών. Το επιτόπιο των καταθέσεων έφθασε στο 15% και των εντόκων γραμματίων στο 20%.
- Δώσαμε την πλειοψηφία στο Δ.Σ. των Ασφαλιστικών Οργανισμών στους ασφαλισμένους και συνταξιούχους.
- Ενοποιήσαμε τα 34 παραρτήματα του κλάδου Ασφάλισης κατά της Ασθένειας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΚΑΔΚΥ) σε ενιαίο φορέα. Παράλληλα βελτιώσαμε σημαντικά την ποιότητα της παρεχόμενης σ' αυτούς Υγειονομικής Περίθαλψης και μάλιστα με την απαλλαγή των ασφαλισμένων από τη συμμετοχή στις δαπάνες περίθαλψης.
- Αυξήσαμε σημαντικά τα εφάπαξ.

Δίνουμε ενδεικτικά, την αύξηση στο εφάπαξ βοήθημα των Δημοσίων Υπαλλήλων:

1981:	**800.000**
1989:	**2.200.000**
αύξηση:	**275%**

ιά για το παρόν – ελπίδα για το μέλλον

ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

ΝΑ Ο ΑΠΟΛΟΓ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΝΟΙΑ Τ
Κοινωνική

Εφαρμόσαμε σύγχρονη, πρω κιωμένο. Φεραμε στο προσκήνιο της

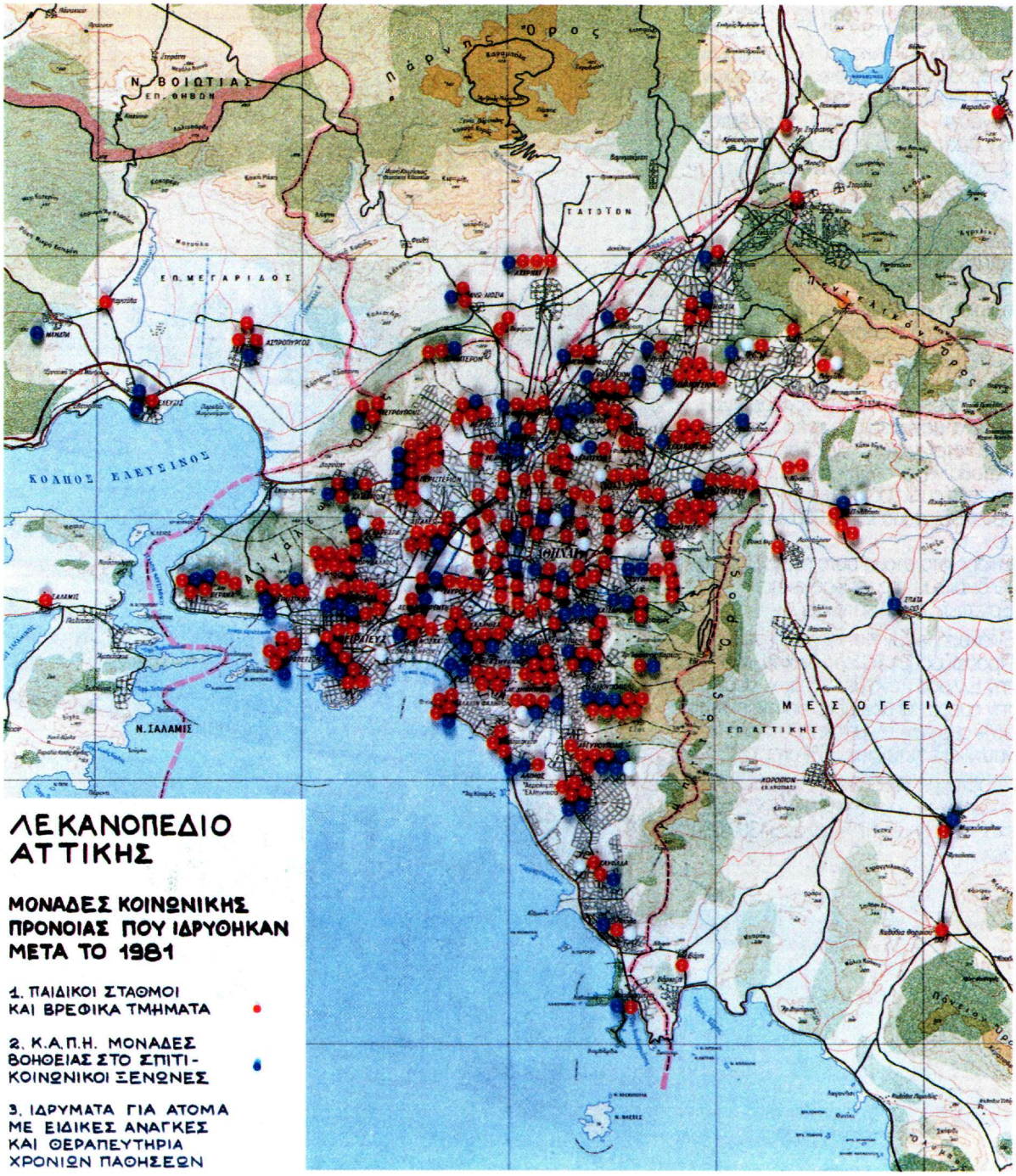

ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ σιγουρ

ΙΣΜΟΣ ΜΑΣ
ΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ
Πρόνοια

τοπορiακή πολιτική για τον ηλι-
Κρατικής φροντίδας τα προβλήματά του.

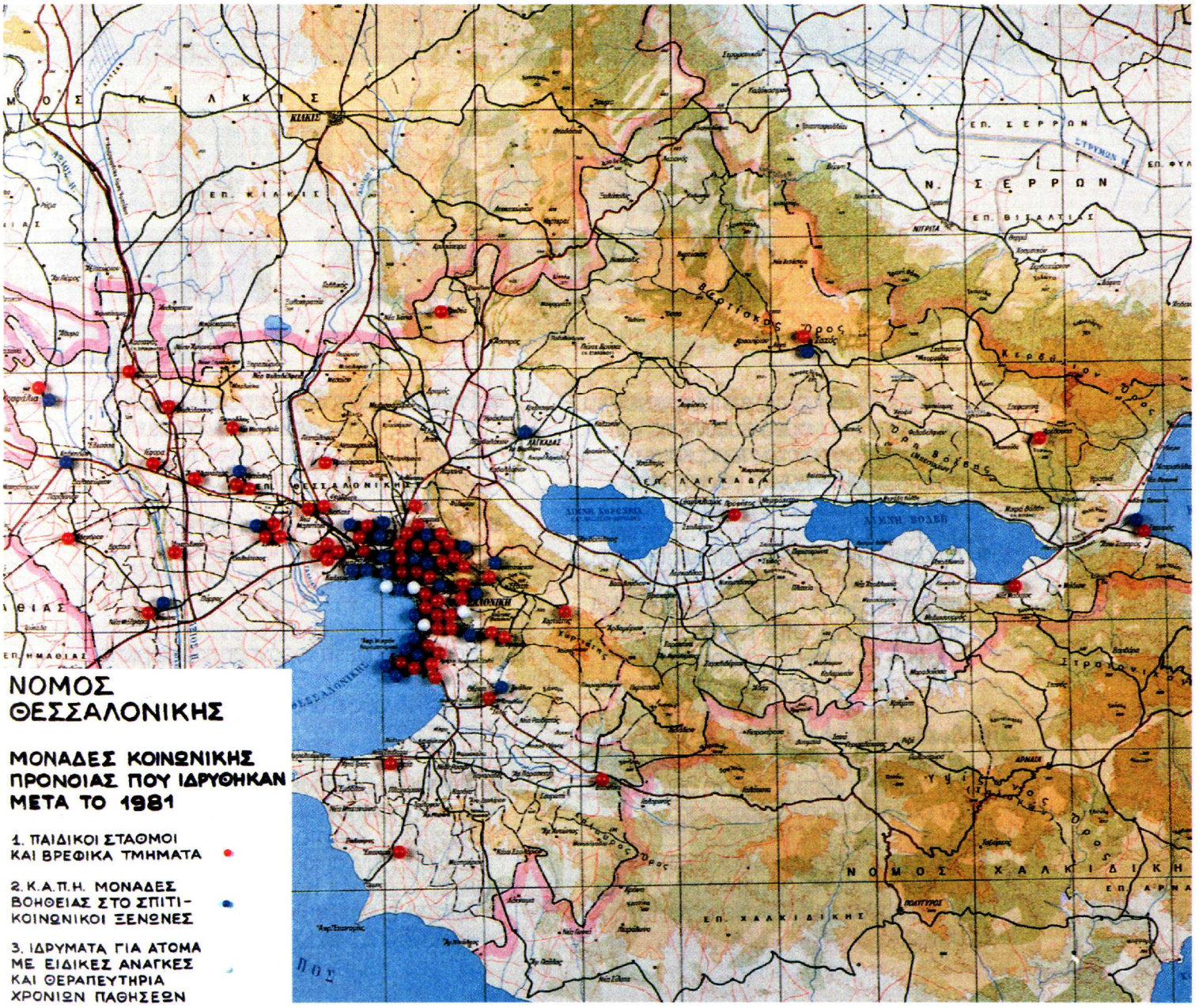

ιά για το παρόν – ελπίδα για το μέλλον

ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

ΝΑ Ο ΑΠΟΛΟΓ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΝΟΙΑ Τ
Κοινωνική

Εφαρμόσαμε σύγχρονη, πρω κιωμένο. Φεραμε στο προσκήνιο της

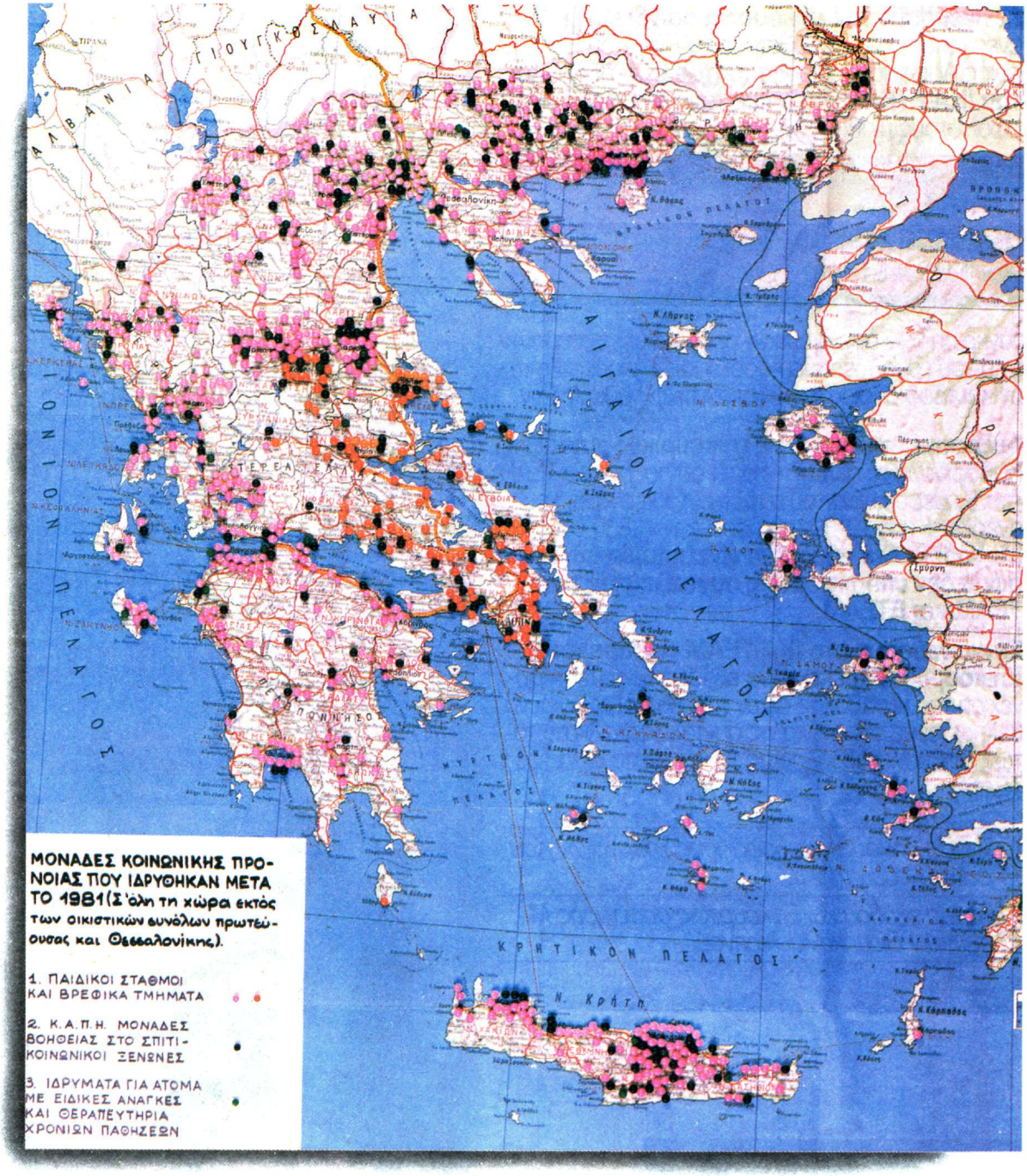

ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ σιγουρ

ΙΣΜΟΣ ΜΑΣ
ΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ
Πρόνοια

τοποριακή πολιτική για τον ηλι-
Κρατικής φροντίδας τα προβλήματά του.

- **Δημιουργήσαμε 272 ΚΑΠΗ** έναντι των 6 που υπήρχαν το 1981. Σ' αυτά εξυπηρετούνται συνολικά 150.000 ηλικιωμένοι. Ανάμεσα στις υπηρεσίες που παρέχονται είναι: Πρόληψη για την Υγεία - Κοινωνική εργασία - Οργάνωση Ομάδων Αυτοβοήθειας και ενδιαφερόντων (θέατρο, ψυχαγωγία, κατασκηνώσεις κ.λ.π.).
- Συστήσαμε **θεραπευτήρια χρονίων παθήσεων.** Σ' αυτά, ο μη αυτοεξυπηρετούμενος ηλικιωμένος βρίσκει τώρα την περιποίηση που έχει ανάγκη. Το 1981 υπήρχαν 6. Σήμερα 28 και προωθείται η σύσταση και άλλων, ώστε σε κάθε νομό να υπάρχει 1 τουλάχιστον.
- Καθιερώσαμε τη **στεγαστική συνδρομή**. Από το 1985 εφαρμόζεται πρόγραμμα στεγαστικής συνδρομής για άστεγα, μοναχικά άτομα και ζεύγη ανασφαλίστρων άνω των 65 ετών. Καταβάλλεται σήμερα στον ιδιοκτήτη του σπιτιού 9.000 δρχ. το μήνα για τα μοναχικά άτομα και 12.000 δρχ. για τα ζεύγη.
  Επίσης στα άτομα αυτά αναγνωρίστηκε το δικαίωμα της ισόβιας οίκησης (π.χ. Εργατική, Λαϊκή κατοικία).
- Ενισχύσαμε τον **Κοινωνικό Τουρισμό**. Προσφέρουμε 7ήμερα διακοπών σε όλη την Ελλάδα μόνο με 700 δρχ., περίπου, την ημέρα και μειωμένο εισιτήριο: κατά 25% από την Ολυμπιακή, 30% από τις ναυτιλιακές εταιρίες, 50% από τον Ο.Σ.Ε.
- Παρέχουμε: **Πρόσθετες φορολογικές απαλλαγές.** Στους ηλικιωμένους που έχουν αναπηρία 67% και άνω, 300.000 δρχ.

Δωρεάν διακοπές. Μετά το 1981 εφαρμόστηκε συστηματικά πρόγραμμα διακοπών (κατασκηνώσεις, θέρετρα, λουτροπόλεις κ.λ.π.) για τους ηλικιωμένους. Το 1988 επωφελήθηκαν 11.500 άτομα.

Κοινωνικούς Ξενώνες. Μέσω εξουσιοδοτουμένων φορέων προσφέρεται στο σπίτι για τη στήριξη μοναχικών ατόμων ή οικογενειών που φροντίζουν ηλικιωμένο άτομο.

ιά για το παρόν – ελπίδα για το μέλλον

ΝΑ Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΥΣ

Επεκτείναμε την ασφάλιση του ΙΚΑ από το 1983 σε ολόκληρη τη χώρα και σε όλες τις κατηγορίες μισθωτών που δεν υπάγονται στην ασφάλιση άλλου Ταμείου Κύριας Ασφάλισης. Δηλαδή καλύψαμε τους μισθωτούς των περισσότερων ημιαστικών και αγροτικών περιοχών που μέχρι τότε παρέμεναν ακάλυπτοι.

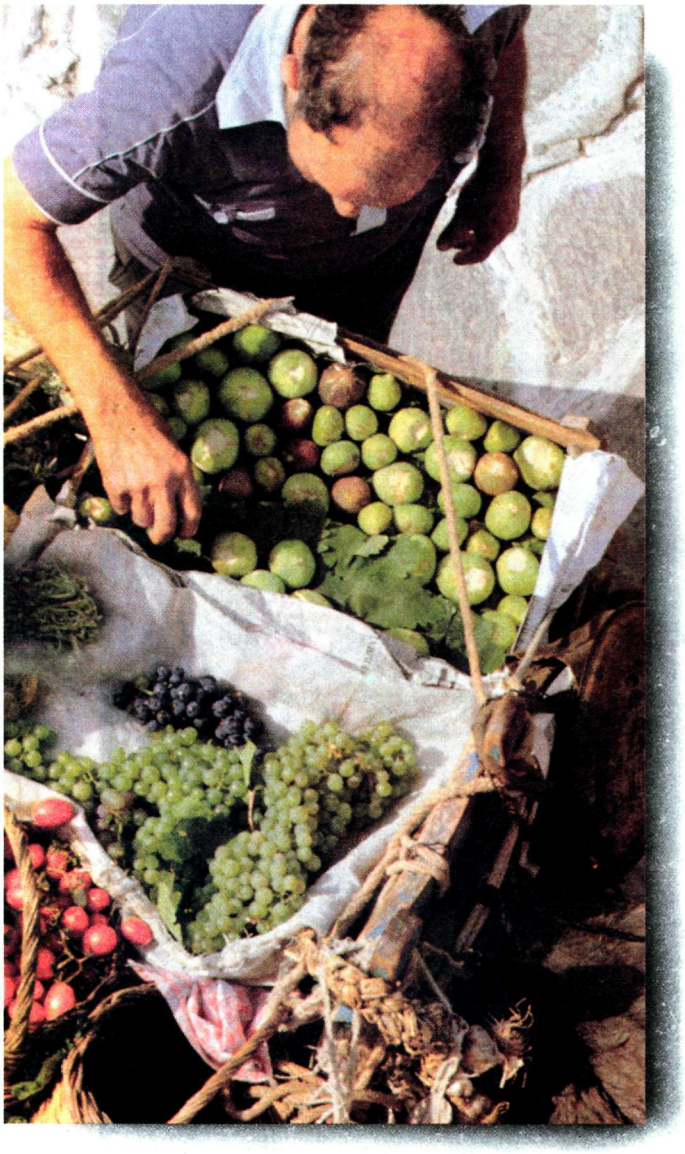

ΑΣΦΑΛΙΣΑΜΕ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ:

Καλύφθηκαν για πρώτη φορά με ασφάλιση 100.000 περίπου εργαζόμενοι

- Οι απασχολούμενοι με σύμβαση έργου στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.
- Τα μέλη των αστικών συνεταιρισμών που απασχολούνταν σ' αυτούς.
- Το προσωπικό των γεωργικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων ανθοκηπουρικής
- Οι εργαζόμενοι με το κομμάτι (φασόν)
- Οι παραδουλεύτρες
- Οι απασχολούμενοι στο θέαμα-ακρόαμα
- Οι ποδοσφαιριστές Α', Β', Γ' Εθνικής Κατηγορίας
- Οι ιερωμένοι ξένων δογμάτων κ.λ.π.
- Τα πρόσωπα που παρέχουν εργασία σε εργοδότες που είναι σύζυγοι ή συγγενείς τους. Γενικεύσαμε την ασφάλιση των οικιακών εμμίσθων βοηθών.
- Ασφαλίσαμε σε ειδικό καθεστώς του ΙΚΑ όλο το τακτικό προσωπικό του Ν.Π.Δ.Δ.

Αυτή είναι η Αλήθεια μας

Αυτή είναι η Πραγματικότητα

Αυτή είναι η Προοπτική

ΤΟ ΠΑΣΟΚ
σιγουριά για το παρόν

ΝΑ Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Ρυθμίσεις για την Επικουρική Ασφάλιση

- **Γενικεύσαμε την επικουρική ασφάλιση** με την ενεργοποίηση - θεσμοθέτηση του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών **(του ΙΚΑ-ΤΕΑΜ και του ΙΚΑ-ΕΤΕΑΜ)** σε όλους τους επικουρικά ανασφάλιστους μισθωτούς της χώρας.

1981: 50.000 ασφαλισμένοι ΙΚΑ-ΤΕΑΜ και ΙΚΑ-ΕΤΕΑΜ

1982: 856.000 ασφαλισμένοι ΙΚΑ-ΤΕΑΜ και ΙΚΑ ΙΚΑ-ΕΤΕΑΜ

Η σύγκριση των δύο αριθμών αποδεικνύει τη σημαντικότητα του έργου. Δείχνει πόσοι είναι οι αποδέκτες των νέων και τόσο ουσιαστικών ευεργετικών ρυθμίσεων.

- **Αυξήσαμε σημαντικά τις επικουρικές συντάξεις.** Καθορίσαμε τα κατώτατα όρια σύνταξης του ΤΕΑΜ στα 5 ημερομίσθια του ανειδίκευτου εργάτη, που ανέρχεται από 1-1-89 στο ποσό των 11.830 δρχ. **Με το 1981 δεν μπορεί να γίνει καμμία σύγκριση αφού δεν υπήρχε κανείς συνταξιούχος του ΤΕΑΜ και ΕΤΕΑΜ.**
- **Συγχωνεύσαμε στο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ τα παρακάτω Επικουρικά Ταμεία** για να εξασφαλίσουμε τη συνέχιση της καταβολής όλων των συντάξεων και να βελτιώσουμε σημαντικά τις συντάξεις των κατωτάτων ορίων, καταβάλλοντας τα κατώτατα όρια του ΤΕΑΜ:

α) *Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Κουρείων-Κομμωτηρίων.*

β) *Ταμείο εξόδου και Επικουρικής ασφάλισης Μισθωτών Βιομηχανίας καπνού.*

γ) *Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Καπνεμπορικών Επιχειρήσεων Καβάλας.*

δ) *Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών παραγωγής και εμπορίας Οπωρολαχανικών.*

ε) *Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Εργατοτεχνιτών Υαλουργών.*

στ) *Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας*

ζ) *Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών Εστιατορίων-Ζυθεστιατορίων (ΤΕΑΜΕΖ).*

- **Επεκτείναμε την ασφάλιση του Επικουρικού Ταμείου Εργατών Μετάλλου** στους εργάτες Μετάλλου όλης της χώρας.
- **Καθιερώσαμε την προαιρετική ασφάλιση των τυφλών** στο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ.
- **Συστήσαμε Κλάδο** Επικουρικής Ασφάλισης στο ΤΑΠ-ΟΤΕ.
- **Εναρμονίσαμε τις διατάξεις** του ενιαίου μισθολογίου στα περισσότερα Ταμεία Αρωγής Δημοσίων Υπαλλήλων.

ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ
ελπίδα για το μέλλον

ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ 1981-1989

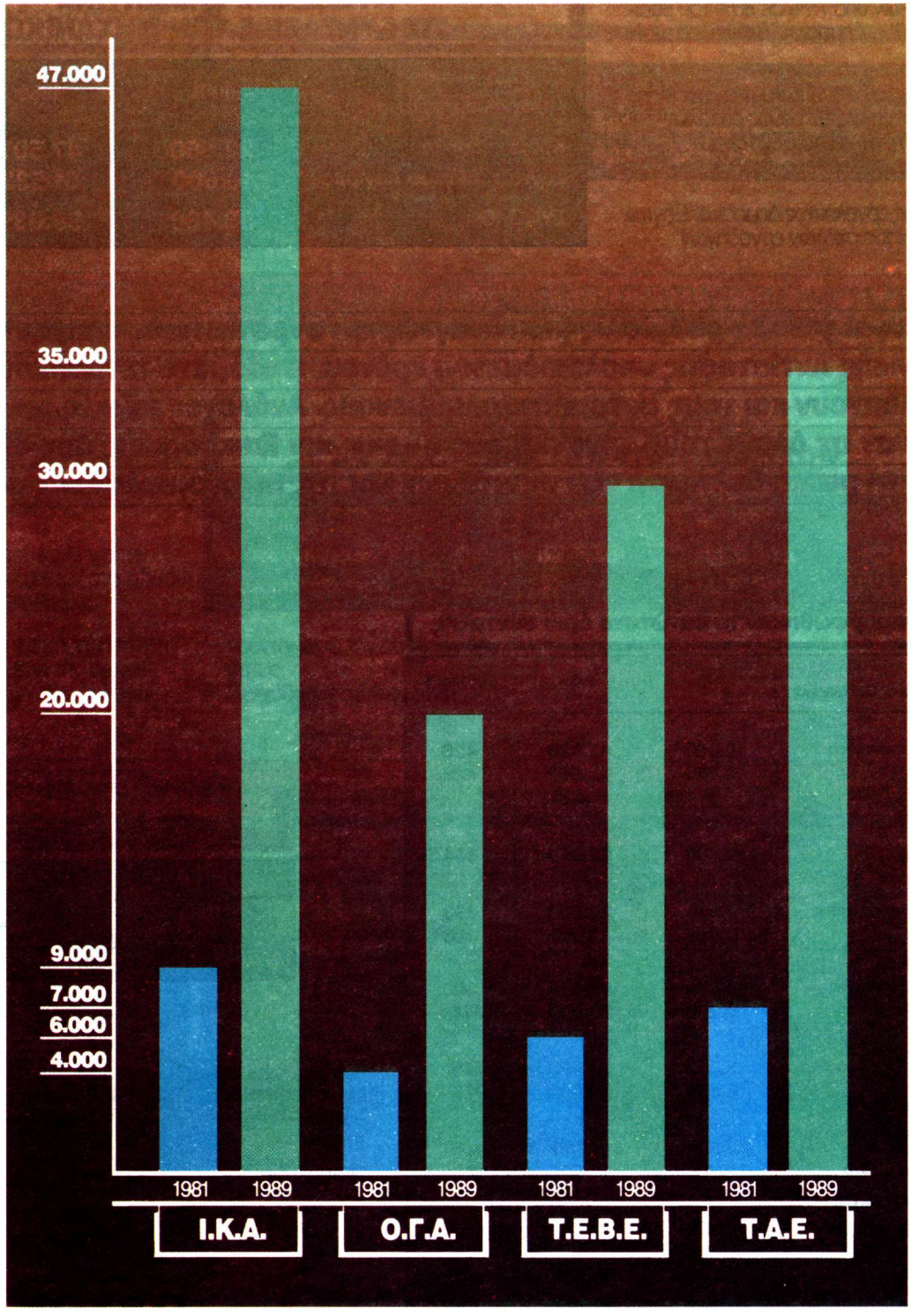

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΚΑΤΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΓΗΡΑΤΟΣ

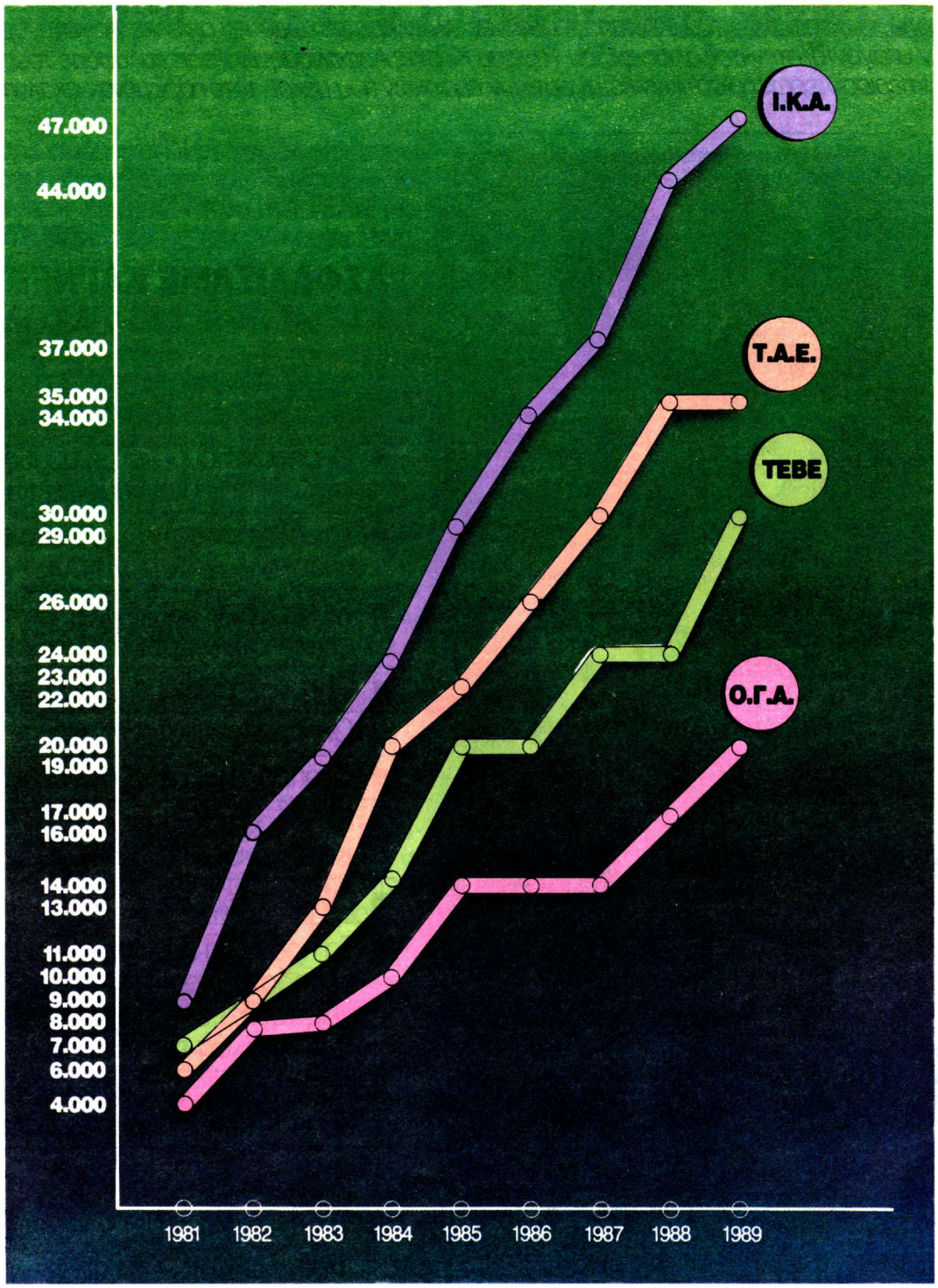

ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ

ΝΑ Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΑΣ ΓΙΑ Τ

ΤΣΑ (ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΩΝ)

Καλύπτει 72.000 άμεσα ασφαλισμένους και 24.500 συνταξιούχους.

- Ενισχύσαμε τα έσοδα του ΤΣΑ με την καθιέρωση νέων πόρων.
- Δώσαμε το δικαίωμα αναγνώρισης ως συνταξίμου του χρόνου για τον οποίο αφαιρέθηκε η επαγγελματική άδεια ικανότητος οδηγού ή η άδεια κυκλοφορίας αυτοκινήτου για πολιτικούς λόγους.
- Δώσαμε το δικαίωμα στους τρικυκλιστές να εξαιρεθούν αναδρομικά από την ασφάλιση του ΤΣΑ και έτσι να διαγραφούν οι οφειλές του στο Ταμείο.

ΑΥΞΗΣΑΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

	1981	1989	αύξηση
Γήρατος - Αναπηρίας	8.623 δρχ.	30.000 δρχ.	248%
Θανάτου	6.650 δρχ.	25.000 δρχ.	276%

ΤΣΑΥ (ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ)

Καλύπτει 56.400 άμεσα ασφαλισμένους 61.900 έμμεσα και 13.500 συνταξιούχους.

- Δώσαμε το δικαίωμα στους ομογενείς υγειονομικούς Τουρκίας - Ίμβρου και Τενέδου ν' ασφαλίζονται στο ΤΣΑΥ και να συνταξιοδοτηθούν χωρίς προηγούμενο επαναπατριαμό στην Ελλάδα.
- Καταργήσαμε την προθεσμία για την υπαγωγή των ασφαλισμένων στο ειδικό καθεστώς μονοσυνταξιούχων.
- Δώσαμε το δικαίωμα για χορήγηση πλήρους σύνταξης στα μέλη της οικογενείας των υγειονομικών που δολοφονούνται κατά την άσκηση του επαγγέλματος.
- Προωθούμε σταδιακά τη χορήγηση της σύνταξης των 40 ετών ασφάλισης στα 35 (από 1-1-89 από 40 στα 39).

ΑΥΞΗΣΑΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γήρατος - Αναπηρίας	1981	1989	αύξηση
Διπλοσυνταξιούχοι	32.836	113.345	245%
Μονοσυνταξιούχοι	32.836	141.681	331%

ΤΑΜΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ *Καλύπτει 37.500 άμεσα ασφαλισμένους 14.000 έμμεσα και 13.500 συνταξιούχους*

ΑΥΞΗΣΑΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ

	1981	1989	αύξηση
Γήρατος (αμισθου ασφαλισμένου, 40 χρόνια ασφάλιση)	20.497	80.000	290%
Επικουρική	7.000	16.000	129%
ΣΥΝΟΛΟ	27.497	96.000	249%

Προσαρμόσαμε τη σύνταξη των 40 ετών στο 80% του βασικού μισθού του Εφέτη που ισχύει από 1-7-86.

Εξυγειάναμε τα οικονομικά του Ταμείου με την ουσιαστική αύξηση των πόρων του.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

ΟΥΣ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ

ΤΣΜΕΔΕ (ΤΑΜ ΣΥΝΤΑΞ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ)

Καλύπτει 53.500 άμεσα ασφαλισμένους, 55.000 έμμεσα και 6.400 συνταξιούχους.

- Αυξήσαμε το ποσοστό υπολογισμού των συντάξεων από 75% σε 80% του βασικού μισθού Δημοσίου Υπαλλήλου με 2ο βαθμό.
- Δώσαμε το δικαίωμα να αναγνωριστεί, ως συντάξιμος, ο χρόνος απασχόλησης στην Ελλάδα και το Εξωτερικό:
  - στους απόφοιτους σχολών του εξωτερικού
  - στους εργολήπτες Δημοσίων Έργων, πτυχιούχους σχολών εργοδηγών.

ΑΥΞΗΣΑΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Σύνταξη γήρατος (40 χρόνια ασφάλισης)	1981	1989	αύξηση
Κύρια σύνταξη	22.860	47.507	108%
Σύνταξη Ειδικού Λογ/σμού	10.600	51.532	386%
ΣΥΝΟΛΟ	33.460	99.039	196%

Όλες οι γενικές ρυθμίσεις (π.χ. αναγνώριση στρατιωτικής υπηρεσίας, Εθνικής Αντίστασης υπολοιπόμενου χρόνου, επιδόματα τετραπληγίας κ.λ.π.) καλύπτουν και τους αυτοαπασχολούμενους. Ανάλογες ειδικές ρυθμίσεις έγιναν σε όλους τους οργανισμούς Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης, για τη ριζική βελτίωση των συντάξεων και της οικονομικής τους κατάστασης.

Πώς διαμορφώθηκαν τα κατώτατα όρια σύνταξης

Βασικοί Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	1981	1989	αύξηση %
ΙΚΑ			
Γήρατος, αναπηρίας	9.000	47.320	426
Θανάτου	8.100	42.590	426
Επικουρική ΤΕΑΜ	–	11.830	
ΟΓΑ (το ζευγάρι)	4.500	20.000	344,5
ΤΑΕ			
Γήρατος, αναπηρίας	7.100	35.000	393
Θανάτου	6.500	31.600	386
ΤΕΒΕ			
Γήρατος, αναπηρίας	6.000	30.000	400
θανάτου	5.300	25.000	371,6
ΤΣΑ			
Γήρατος, Αναπηρίας	8.623	30.000	248
Θανάτου	6.650	25.000	276
ΤΣΑΥ			
Διπλοσυνταξιούχοι	32.836	113.345	245
Μονοσυνταξιούχοι	32.836	141.681	331
Ταμείο ΝΟΜΙΚΩΝ			
Γήρατος άμισθοι (40 χρόνια ασφάλισης)	20.497	80.000	290
Επικουρική	7.000	16.000	129
ΣΥΝΟΛΟ	27.497	96.000	249

Κρατική επιχορήγηση ΙΚΑ

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟ
1980	–
1981	2.500.000.000
1989	170.000.000.000

ΤΣΜΕΔΕ			
Διπλοσυνταξιούχοι	22.860	45.507	108
Σύνταξη ειδικού Λογαριασμού	10.600	51.532	386
ΣΥΝΟΛΟ	34.460	99.039	196

ΠΑΣΟΚ

ΚΑΝΑΜΕ 8 ΜΕΓΑΛΑ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ

Μαζί

συνεχίζουμε
δημιουργούμε
ολοκληρώνουμε

ΜΑΖΙ ΣΤΗ ΝΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΝΕΑ ΠΟΡΕΙΑ

ΠΑΣΟΚ

1989-1992
η κρισιμη τετραετια

ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ

σιγουριά για το παρόν – ελπίδα για το μέλλον